

T.C.
SIİRT ÜNİVERSİTESİ
ERUH MESLEK YÜKSEKOKULU
Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü
Sosyal Hizmetler Programı Ders İçerikleri

İngilizce I
Dersin İçeriği : To be (present), nouns and pronouns, articles and numbers, prepositions, question words, adjectives and adverbs, simple present tense, present continuous tense, to be (past).
Türk Dili I
Dersin İçeriği : Fert ve Millet Hayatındaki Dilin Önemi, Dil Bilgisinin Tanımı, Sözcük ve Cümlelerin Neler Olduğu ve İletişim Açısından Önemi. Kelimelerin Oluşumları, Çeşitleri, Nerelerde ve Nasıl Kullanılması Gerektiği. Yazılı Anlatımda Başarılı Olmanın Yolları. Sözlü Anlatım Türleri ve İlkeleri.
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I
Dersin İçeriği : Atatürk ilkeleri ve İnkılap Tarihi Dersini Okutmanın Amacı, İnkılap ve İnkılapla İlgili Kavramlar, Osmanlı İmparatorluğunun Yıkılışını ve Türk İnkılabını Hazırlayan Sebeplere Toplu Bakış, Osmanlı İmparatorluğunun Jeopolitik Durumu, Osmanlı İmparatorluğunda İslahat Hareketleri ve Bunların Başarısızlıkla Sonuçlanması, XIX. Yüzyılın Sonlarında ve XX. Yüzyılın Başlarında Osmanlı İmparatorluğunda Fikir Hareketleri, Osmanlı İmparatorluğunun Parçalanması, Birinci Dünya Savaşı, Mondros Ateşkes Antlaşması, İşgaller Karşısında Memleketin Durumu ve Mustafa Kemal Paşanın Tepkisi, Mustafa Kemal Paşanın Tepkisi, Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a Çıkışı, Milli Mücadelede İlk Adım: Kongreler Yoluyla Teşkilatlanma, Kuva-yi Milliye ve Misak-ı Milli, Meclis-i Mebusan'ın Açılması, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Açılması, Basında Milli Mücadele, TBMM'nin İstiklal Savaşının Yönetimini Ele Alması, Milli Cepheler.
Psikolojiye Giriş
Dersin İçeriği : Psikolojinin gelişimi, temel kavramları, konusu ve amacı. Psikolojik gelişim, davranış, algılama, duygu, heyecan ve güdülenme. Öğrenme ilkeleri ve kişilik kuramları. Sosyal psikoloji. Sosyal hizmette psikolojinin önemi.

İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre
Dersin İçeriği: Bebekler, çocuklar, ergenler ve genç yetişkinlerin biyolojik, psikolojik ve sosyal gelişimi; aile, grup, örgüt, topluluk ve toplum gibi sosyal sistemlerin ve bunların birbirleriyle etkileşiminin gelişime etkisi. Bu etkinin kurumsal, gelişimsel, ilişkisel ve fonksiyonel boyutları, ve davranış dinamikleri ile ilişkisi. İnsanlar arası farklılıklar ve bu farklılıkların büyüme ve gelişime etkisi.
Sosyal hizmete Giriş
Dersin İçeriği : Sosyal hizmetin tanımı, temel kavram ve unsurları. Sosyal hizmet felsefesi, değerleri, etiği, süreç ve yaklaşımları. Dünyada ve Türkiye'de profesyonel sosyal hizmetin tarihsel gelişimi. Profesyonel sosyal hizmetin uygulama alanları ve işlevsel özelliği; sosyal hizmet uzmanının rol ve fonksiyonları ve mesleki kimliği.
Sosyolojiye Giriş
Dersin İçeriği : Sosyolojinin temel ilke, kavram ve kuramları. Sosyal yapı ve özellikleri. Sosyal tabakalaşma, sosyal ilişkiler, sosyal değişme. Sosyoloji-sosyal hizmet ilişkisi.
Halkla İlişkiler ve İletişim
Dersin İçeriği : Toplumsal gruplarla etkin iletişim kurmanın önemi ve yöntemleri hakkında genel yaklaşımların incelenmesi; halkla ilişkilerin doğuşu ve gelişmesi; Amerika'da ve Avrupa'da halkla ilişkiler; Osmanlı toplumunda devlet-halk ilişkisi; propaganda ve halkla ilişkiler; halkın temsil imkanları; işletmelerde halkla ilişkiler; reklam ve tanıtımın sosyal yönü; kültür ve halkla ilişkiler.
Yaratıcı Drama
Dersin İçeriği: Yaratıcı dramının sosyal hizmette kullanımı.
Spor ve Sosyal Hizmet
Dersin İçeriği : Sosyal hizmetin temel değerleri; insanın saygınlığı ve değeri, insan ihtiyaçlarının giderilmesi, sosyal adalet, dostluk, eşitlik, sahiplik, sosyal içerme, sosyal onay görme, aktif katılım, spor, sosyal dışlanma, damgalanma, müracaatçı gruplarında spor ve sosyal hizmet.
İngilizce II
Dersin İçeriği : Simple Past Tense, Simple Future Tense, Present Perfect Tense, Revision of Tenses, Comparatives and Superlatives, Modals, Conjunctions, Sentence Structure, General Revision

Türk Dili II
Dersin İçeriği: Yazım (İmla), Noktalama, Anlatımın Aşamaları, Kompozisyon, Anlatım Türleri, Konuşma ve Konuşma Türleri.
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II
Dersin İçeriği : 1920 Yılı'nın Siyasi Olayları, Sakarya Zaferine Kadar Milli Mücadele, Sakarya Savaşı ve Büyük Taarruz, Mudanya'dan Lozan'a Türk İnkılabı, Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası, Atatürk İlkeleri
Sosyal Hizmet Kuramları
Dersin İçeriği : İnsan sistemlerine ve değişime yönelik Klasik sosyal hizmet ile ilişkili kuramlar. Sosyal hizmete ilişkin kuramların profesyonel uygulamalarda kullanımının esasları. Psikodinamik, sistem ve ekolojik, sosyal psikoloji ve iletişim, hümanizm, toplum kalkınması, radikal sosyal hizmet, güçlendirme ve savunuculuk yaklaşımları doğrultusundaki kuramlar ve bu kuramların sosyal hizmet yönünden önemi. Klasik sosyal hizmet kuramlarının genel değerlendirilmesi. Günümüz sosyal hizmet yöntem ve kuramlarının ele alınması; İnsan sistemlerine ve değişime yönelik çağdaş sosyal hizmet ile ilişkili kuramlar. Sosyal hizmete ilişkin kuramların profesyonel uygulamalarda kullanımının esasları. Psikodinamik, sistem ve ekolojik, sosyal psikoloji ve iletişim, hümanizm, toplum kalkınması, radikal sosyal hizmet, güçlendirme ve savunuculuk yaklaşımları doğrultusundaki kuramlar ve bu kuramların sosyal hizmet yönünden önemi. Çağdaş sosyal hizmet kuramlarının genel değerlendirilmesi
Sosyal Hizmet Müdahaleleri
Dersin İçeriği : Genelci sosyal hizmet müdahalesine temel teşkil eden konular ve analizi. Sosyal hizmetin eklektik bilgi temeli, değerler ve beceriler. Genelci sosyal hizmet uygulamasında mikro, mezzo ve makro müdahale sistemlerinin anlamı, kapsamı ve uygulanması: Mikro düzeyde birey ve ailelerle sosyal hizmet, ilişki kavramı, iletişim ve mülakat; Mezzo düzeyde küçük gruplarla sosyal hizmet, küçük gruplar ve grup dinamiği, grupla çalışan sosyal hizmet uzmanının becerileri; Makro düzeyde örgüt ve topluma yönelik sosyal hizmet, makro sosyal hizmet sürecinde mikro, mezzo ve makro beceriler. Genelci sosyal hizmet uygulamasında kayıt tutma ve önemi. Genelci sosyal hizmet müdahalesine temel teşkil eden konular ve analizi. Sosyal hizmetin eklektik bilgi temeli, değerler ve beceriler. Genelci sosyal hizmet uygulamasında mikro, mezzo ve makro müdahale sistemlerinin anlamı, kapsamı ve uygulanması: Mikro düzeyde birey ve ailelerle sosyal hizmet, ilişki kavramı, iletişim ve mülakat; Mezzo düzeyde küçük gruplarla sosyal hizmet, küçük gruplar ve grup dinamiği, grupla çalışan sosyal hizmet uzmanının becerileri; Makro düzeyde örgüt ve topluma yönelik sosyal hizmet, makro sosyal hizmet sürecinde mikro, mezzo ve makro beceriler. Genelci sosyal hizmet uygulamasında kayıt tutma ve önemi.
Türkiye'nin Toplumsal Yapısı
Dersin İçeriği: Türk toplumunun kültürel ve sosyal yapısının tarihçesi ve analizi. Türkiye'nin toplumsal yapısının gelişme özellikleri. Kırsal, kent ve gecekondu toplulukları.

<p>Gelenekler ve görenekler, sosyal normlar ve değer yargıları. Ülke ekonomisinin tarihçesi. Türk ekonomik hayatının kurumsal esasları. Yaşama standartlarını etkileyen sosyal ve ekonomik etkenler.</p>
<p>Sosyal Hizmet Mevzuatı</p>
<p>Dersin İçeriği: Sosyal refahın ulusal ve uluslar arası hukuksal kaynakları. Gerek sosyal refah hizmetlerini gerekse sosyal hizmet uygulamasını ilgilendiren ulusal ve uluslar arası düzenlemelerin gözden geçirilmesi</p>
<p>Afetlerde Sosyal Hizmet</p>
<p>Dersin İçeriği: Deprem, sel baskını, kaza, savaş vb afet durumlarıyla karşı karşıya kalanların ruhsal, duygusal ve ekonomik açıdan yaşadıkları sorunlar ve sorunlar karşısındaki tepkileri, sorunların aşılması yönünde etkili sosyal hizmet müdahalesi, afet yönetimi.</p>
<p>Sosyal Hizmet Görüşme İlke ve Teknikleri</p>
<p>Dersin İçeriği: Mesleki anlatma tekniği olarak görüşme. Görüşmede müracaatçı ile görüşmeyi yapan kişi yönünden kültür farkları. Görüşme süresi, değişik alanlarda uygulanması ve amaçları. Görüşmede etkileşim ve karşılıklı ilişkilerin önemi. Psiko-sosyal inceleme, görüşmenin değerlendirilmesi ve raporlar. Görüşme örnekleri. Birey, aile ve grup görüşmeleri.</p>
<p>Aile Sosyolojisi</p>
<p>Dersin İçeriği: Ailenin kaynağı, görevi, yapısı, tarihi süreç içindeki gelişimi, köy ve kent ailesi, aile tiplerinin incelemesi. Endogami, egzogami, poligami, monogami. Çeşitli din ve toplumlarda aile. Aileyi teşkil eden bireyler ve bunların rol ve statüleri, ailenin içinde bulunduğu toplumun siyasal, dini, ekonomik, sosyal ve kültürel yapısı Çocukların sosyalleşmesinde ailenin rolü. Modernleşme ile ortaya çıkan aile problemleri.</p>
<p>Okul Sosyal Hizmeti</p>
<p>Dersin İçeriği : Eğitim sisteminin örgütsel yapısı ve mevzuatı. Okul sosyal hizmetinin kavramı ve kapsamı. Sosyal hizmet uzmanlarının okullardaki işlevleri. Öğrenci, öğretmen ve aile odaklı sosyal hizmet müdahalesi.</p>
<p>Sosyal Sorunlar ve Sosyal Hizmet I</p>
<p>Dersin İçeriği: Çocukluk ve gençlik süreçleri ile ilgili genel değerlendirme. Çocukluk ve gençlik sorunları; çocukluk ve gençliğe yönelik hizmetler. Çocuklar ve gençlerle sosyal hizmet uygulamasının temel ilkeleri. Yaşının toplum içindeki yeri ve toplumda yaşlılara yönelik tutumlar. Yaşlılık ve sağlıklı yaşam; yaşlılık kuramları Yaşlıların karşılaştıkları toplumsal-ruhsal sorunlar, gereksinimleri ve beklentileri. Yaşlılara yönelik hizmet modelleri ve sosyal hizmet uygulamaları. Engellilik ve bakıma muhtaçlar ile ilgili kavramlar, engellilik bakıma muhtaçlığın sınıflandırması, engellilerin ve bakıma muhtaçların karşılaştığı</p>

sorunlar, engellilere ve bakıma muhtaçlara yönelik sosyal politikalar ve çağdaş hizmet modelleri, engellilere ve bakıma muhtaçlara yönelik sosyal hizmet müdahalesinin esasları.

Yerel Yönetimler ve Sosyal Hizmet

Dersin İçeriği : Yerel yönetimlerin türleri ve işlevleri; yerel yönetimlerin sosyal refahın gelişmesindeki rol ve yükümlülükleri; Türkiye'de yerel yönetimlerin sosyal hizmetlere ilişkin sorumlulukları; yerel yönetimlerde sosyal hizmet uzmanının rol ve işlevi, yerel sorunlarla ilgili örnek olaylar ve sosyal hizmetin yerel ve yerinde müdahalesi.

Aile ve Çocuklarla Sosyal Hizmetler

Dersin İçeriği : Değişen toplumda aile, aile politikaları program ve projeler. Aileler arası problemler, aile içi şiddet, eş ve çocuk istismarı, boşanma ve ayrılık, evden kaçma ve terk, ailede kayıp, bütüncül müdahaleler, tedavi ve rehabilitasyon.

Engellilerle Sosyal Hizmet

Dersin İçeriği : Engelliliğe ilişkin kavramsal çerçeve, engellilik sınıflandırması, engelliliğe yönelik sosyal hizmet müdahalesi, engellilere yönelik çağdaş hizmet modelleri, engelliler ve devlet politikası, engellilere yönelik toplumsal tutumlar.

Kadın Çalışmaları ve Sosyal Hizmet

Dersin İçeriği : Toplumsal cinsiyet rolleri ve kadın çalışmaları alanında yapılan çalışmalar; toplumsal cinsiyet kavramına ve özellikle de kadınların toplumsal konumu ve sorunlarına ve kadın çalışmaları alanı içinde üretilen bilginin çeşitliliği; kadınların güçlenmesine ve kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına yönelik genel bilinç ve zihniyet dönüşümü sürecine katkı; toplumsal cinsiyet rolleri ve kadın-erkek eşitliği alanında eleştirel bir bakış açısının yaratılması ve toplumsal değişim sürecinde kadının konumu; kadın istihdamı ve kadın sorunlarının sosyal hizmet paradigması içerisinde ele alınması.

Sokak Sosyal Hizmeti

Dersin İçeriği : Toplumsal bir çevre olarak sokak. Evsizlere, bağımlılara, genç ve çocuklara sokakta götürülen hizmetler. Evrensel müdahale politikaları, stratejileri, program ve projeler. Hükümet dışı kuruluşlar ve ilgili kurumlarla ilişkiler.

Türkiye’de Sosyal Hizmet Araştırmaları

Dersin İçeriği : Türkiye’de seçilmiş konularda yapılmış bazı sosyal hizmet araştırmalarının değerlendirilmesi. Ayrıca bu araştırmalarda amaca uygun ölçme ve ölçme araçları, nicel ve nitel araştırma tasarımları, veri toplama araçları ve teknikleri, verilerin işlenmesi ve çözümlenmesi aşamalarının incelenmesi. Bu araştırmaların ülkemizde sosyal hizmetlerin gelişimine katkıları.

Göç ve Kentleşme Sorunları
Dersin İçeriği : Dünyada ve Türkiye'de kentlerin gelişimi, kentleşme ve göç ilişkisi. Kentleşme sorunları ve geçekonu. Türkiye'de ekonomik ve sosyal bakımlardan kentleşme süreci. Göç, kentleşme ve kentleşme sürecinde sosyal hizmet.
Sosyal Sorunlar ve Sosyal Hizmet II
Dersin İçeriği: Dünyada ve Türkiye'de yoksulluk sorunu ve nedenleri. Yoksulluk sorunundan etkilenen nüfus grupları. Yoksullukla mücadelede sosyal yardım ve sosyal hizmetlerin yeri ve önemi. Yoksul kişilere yönelik sosyal hizmet müdahaleleri. İş ortamlarında sosyal hizmet rol ve becerileri. Sosyal hizmet becerilerinin insan kaynakları yönetiminde kullanımı. İş sağlığı ve güvenliğinin gelişmesinde sosyal hizmet uzmanının rolü. İşsizlik karşısındaki bireylerin toplumsal süreçlere adaptasyonu. İş güvencesi ve iş politikalarının belirlenmesinde insan merkezlilik. Sosyal hizmet uzmanının sendikalardaki rolü ve işlevi.
Sosyal Hizmet Etiği
Dersin İçeriği : Her mesleğin olduğu gibi sosyal hizmet mesleğinin de bir etiği vardır. Sosyal hizmet etiğinin insan hak ve özgürlükleri ölçüsünde yürürlükte olan yasalara ve geleneksel ahlak anlayışına uygun bir şekilde yerine getirilmesi hususları üzerinde durulacaktır.
Tıbbi Sosyal Hizmet
Dersin İçeriği : Tıbbi sosyal hizmetin tanımı, tarihçesi ve yasal çerçeve. Hastalar ve hasta hakları; hastaların karşılaştığı sorunlar, hastalıkların psiko-sosyal boyutu. Hastane ve toplum ortamlarında tıbbi sosyal hizmet uygulamaları. Hastalara ve ailelerine yönelik sosyal hizmet müdahalesi.
Suçluluk ve Sosyal Hizmet
Dersin İçeriği : “Çocuk Hakları Sözleşmesi” ve “İnsan Hakları Bildirgesi” bağlamında suçla yönelen çocuk, genç ve yetişkinlerin hakları ve gereksinimleri. Makro, mezo, mikro düzey sosyal sistemlerle ilişkili olarak suçluluğun nedenleri. Bütüncü (generalist) sosyal hizmet yaklaşımı içinde çocuk, kadın ve yetişkin suçluluğuna müdahale. Çocuk ve ceza adaleti sistemlerinin özellikleri ve refah, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik sistemleriyle ilişkileri. Çocuk genç, kadın ve yetişkin suçlularla önleyici ve rehabilite edici sosyal hizmet modelleri.
Evde Bakım Hizmetleri
Dersin İçeriği : Kurum bakımına alternatif bir bakım türü olarak, yaşlılar ve özürllüer ile diğer muhtaç kişilerle ilgili evde bakım yaklaşımları ve türleri, evde bakım hizmetlerinin

örgütlenmesi ve yönetimi konuları
Gençlerle Sosyal Hizmet
Dersin İçeriği : Dersin içeriği, gençliğin tanımı; gençlik döneminin özellikleri; gençlik döneminde yaşanan sorunlar; gençlerin potansiyelinin açığa çıkarılması ve sahip oldukları güçler temelinde harekete geçirilmesi; gençlik politikaları; gençlerin sorunlarının çözülmesinde ve varolan potansiyellerinden üst düzeyde yararlanılmasında sosyal hizmet mesleğinin işlevleri ve gençlere hizmet veren kurumlarda sosyal hizmet uzmanlarının uygulamaları şeklinde düzenlenmiştir.
Sosyal Hizmet Kuruluşlarında Stratejik Plan ve Proje Geliştirme
Dersin İçeriği : Sosyal hizmet kuruluşlarında stratejik planlama süreci: Durum analizi, misyon, vizyon, ilkeler ve değerler, stratejik amaçlar ve hedefler, faaliyetler ve projeler, izleme, değerlendirme ve performans ölçümü, sosyal hizmet kuruluşlarında proje yönetimi ve planlaması.
Endüstriyel Sosyal Hizmet
Dersin İçeriği : Endüstriyel sosyal hizmetin tanımı ve kökeni, iş ortamlarında sosyal hizmetin rol ve becerileri, iş sağlığı ve güvenliğinin gelişmesinde sosyal hizmet uzmanının rolü, sosyal hizmet becerilerinin insan kaynakları yönetiminde kullanımı, iş kaybı ve sosyal hizmet, sosyal hizmet uzmanının sendikalardaki rol ve işlevi, endüstriyel sosyal hizmetin geleceği.